

چگونه تبریز با تکدی گری خداحافظی کرد؟

نصر: کسی پشت خط تلفن می‌گویی جلوی میدان ساعت، یک گدای خیابانی دیده. مامور، ماشین را می‌اندازد توی خط تدر و خودش را می‌رساند به میدان ساعت تا معلوم شود آدمی که پیدا شده،

مستمند واقعی است. گدای حرفه‌ای ZWNJ؛ ای است یا متکدی وارداتی. تلفن مامور جمع ZWNJ؛ آوری متکدی ZWNJ؛ ها روزی ۱۲-۱۰ بار به صدا درمی‌آید؛ ۱۰ تایش برای گزارش حضور دستفروش ZWNJ؛ هاست و شاید دو تا از آنها برای گزارش حضور یک گدا در شهری که نباید گدا داشته باشد.

به گزارش نصر به نقل از شهروند، هنوز هم سخت می‌ZWNJ؛ شود گدایی سر گذرهای تبریز پیدا کرد؛ سال ZWNJ؛ هاست که به این ZWNJ؛ جا می‌ZWNJ؛ گویند شهر بی‌ZWNJ؛ گدا، به عکس دیگر شهرهای شلوغ مثل تهران و مشهد یا سیستان ZWNJ؛ و بلوچستان. مسئولان پیشگیری و جمع ZWNJ؛ آوری متکدیان تبریز، در شهر می‌ZWNJ؛ چرخند و چشم ZWNJ؛ های ZWNJ؛ شان میان خلوتی و شلوغی شهر دنبال مستمندی می‌ZWNJ؛ گردد که دست ZWNJ؛ شان را بلند کرده و کمک می‌ZWNJ؛ خواهند.

چرا تبریز گدا ندارد؟

دلیل کم بودن تعداد متکدیان تبریز را شاید بشود گره زد به طرح ZWNJ؛ های مختلف خیریه ZWNJ؛ ها. مثل آنها که مردم را دعوت می‌ZWNJ؛ کنند به تهیه مایحتاج نیازمندان و جهیزیه برای نوعروسان به جای فرستادن دسته ZWNJ؛ گل برای مراسم سوگوری. این کار اتفاقا یکی از مواردی بود که میان فعالیت ZWNJ؛ های مختلف خیریه ZWNJ؛ های تبریز، خوب گل کرد و هنوز برجاست. گفت ZWNJ؛ و گویا با مردم شهر تبریز اما معلوم می‌ZWNJ؛ کنند، آنها کار را سپرده ZWNJ؛ اند به خیریه ZWNJ؛ ای مخصوص مستمندان. دلیل محکم ZWNJ؛ تر را حتی می‌ZWNJ؛ توان در این تابلوی قدیمی جست: «اوقات مسافران محترم، به شهر «اوقات بدون گدای تبریز» خوش آمدید. اگر ندرتا گدایی به چشم خورد، لطفا با تلفن ZWNJ؛ های «۰۸۰۸۰۳۳۳ یا ۱۱۰ معرفی کنید.»

زیر این تابلو نوشته «اوقات موسسه خیریه حمایت از مستمندان تبریز».

در همه تحقیقاتی که به تکدی ZWNJ؛ گری پرداخته ZWNJ؛ اند، به بیکاری، اعتیاد، بزهکاری، فقر، مهاجرت، ضعف ارزش ZWNJ؛ های دینی و فرهنگی، نبود نگاه منفی به تکدی ZWNJ؛ گری در جامعه و رواج فرهنگ صدقه به ZWNJ؛ عنوان دلایل گدایی اشاره شده، اما در پژوهشی با عنوان «اوقات تبریز، شهر بدون گدا»؛ که به مطالعه جامعه ZWNJ؛ شناختی مواجهه شهروندان با پدیده تکدی ZWNJ؛ گری پرداخته، پای طرح موضوعات ملموس ZWNJ؛ تری به میان آمده است؛ مثل فرهنگ کمک ZWNJ؛ رسانی میان مردم، ارزش کار در جامعه و فعال ZWNJ؛ بودن چرخه اقتصادی، نگرش منفی به گدایان و البته وجود نظام ZWNJ؛ های حمایتی مردم ZWNJ؛ نهاد و اعتماد مردم به آنها.

این پژوهش که در شماره اول نشریه مسائل اجتماعی ایران در بهار و تابستان ۱۳۹۶ منتشر شده، در مصاحبه با مردم، بستر مناسب اقتصادی با توجه به فعال ZWNJ؛ بودن چرخه اقتصادی در شهر تبریز، اهمیت شأن اجتماعی در میان مردم، روحیه قومگرایانه و حس مسئولیت ZWNJ؛ پذیری را در بی ZWNJ؛ گدا بودن این شهر موثر دانسته است. علاوه ZWNJ؛ بر این گفته شده که مردم تبریز کنشی مقابله ZWNJ؛ ای در مواجهه با گدایان دارند. آنها اغلب به گداها کمک نمی‌ZWNJ؛ کنند، چراکه معتقدند کمک مستقیم چاره ZWNJ؛ ساز نیست و تنها باعث می‌ZWNJ؛ شود آنها به این کار خو بگیرند و تعدادشان هر روز بیشتر شود.

متکدیان چطور ساماندهی می‌ZWNJ؛ شوند؟

سازمان ZWNJ؛ های رسمی متولی پوشش ZWNJ؛ دهی نیازمندان در جلب اعتماد مردم موفق نبوده ZWNJ؛ اند، این را می‌ZWNJ؛ شود لایه ZWNJ؛ لای حرف ZWNJ؛ های مردم جست. بسیاری از آنها از یکی از خیریه ZWNJ؛ های معروف شهر می‌ZWNJ؛ گویند و ترجیح می‌ZWNJ؛ دهند کمک ZWNJ؛ های ZWNJ؛ شان را به این نهاد برسانند که نزدیک به ۵۰ سالی است در این شهر فعالیت می‌ZWNJ؛ کند.

مؤسسه حمایت از مستمندان تبریز نزدیک به ۵۰ ZWNJ؛ سال است که دست گذاشته روی این هدف: ایستاده مقابل تکدی ZWNJ؛ گری و از خانوارهای نیازمند در سطح شهر حمایت آبرومندان می‌ZWNJ؛ کند. مردم هم معتقدند این خیریه نیازمندان واقعی را شناسایی می‌ZWNJ؛ کند و دنبال چاره ZWNJ؛ ای برای دردشان می‌ZWNJ؛ گردد، پس دلیلی برای گدایی ZWNJ؛ کردن و کمک ZWNJ؛ کردن به متکدیان در گوشه ZWNJ؛ و کنار شهر نیست.

یک شماره تلفن میان خیرها پخش شده و از قول مسئولان این موسسه نوشته که در صورت مشاهده متکدیان تماس بگیرید. مامور انتظامی که تلفن این خط را جواب می‌ZWNJ؛ دهد درباره روند جمع ZWNJ؛ آوری ZWNJ؛ ها می‌ZWNJ؛ گوید: «مثلا اگر بگویند در خیابان آزادی، جلوی بانک گدایی دیده شده، ما که پیش ZWNJ؛ زظهر و بعدا زظهر در سطح شهر گشتزنی داریم، از خط ویژه اگر در دسترس باشد، به محل می‌ZWNJ؛ رویم و مورد را برمی‌ZWNJ؛ داریم و بررسی می‌ZWNJ؛ کنیم. اگر حرفه ZWNJ؛ ای باشند، تحویل دادستان می‌ZWNJ؛ دهیم و از او تعهد می‌ZWNJ؛ بگیرند و اگر نیازمند بودند در موسسه برای آنها پرونده تشکیل می‌ZWNJ؛ دهیم.»

روزی چقدر تلفن ZWNJ؛ تان زنگ می‌ZWNJ؛ خورد؟

روزی ۱۰ تا ۱۲ تماس داریم که بیشتر موارد آن مربوط به دستفروشان است که آن هم به شهرداری مربوط است، نه به ما. در نهایت روزی دو تا سه متکدی در شهر پیدا می‌ZWNJ؛ شود.

حمید اصمعی، مسئول امور پیشگیری و جمع ZWNJ؛ آوری متکدیان موسسه خیریه حمایت از مستمندان شهر تبریز می‌ZWNJ؛ گوید که پس از گذشت سال ZWNJ؛ ها از شعار مدیران شهری تبریز، این شهر همچنان شهر بی ZWNJ؛ گداست و این عنوان را باید مدیون فعالیت ZWNJ؛ های این موسسه خیریه دانست: «ما علاوه بر گزارش ZWNJ؛ های تلفنی مردم، خودروی گشتزنی داریم و همه روزه نزدیک به ۱۰ تا ۱۲ ساعت در شهر جست ZWNJ؛ و جو می‌ZWNJ؛ کنیم و گشت انتظامی هم داریم. همین که به ما اطلاع می‌ZWNJ؛ دهند، کمتر از ۱۰ دقیقه طول می‌ZWNJ؛ کشد تا ماموران به محل تکدی افراد برسند و آنها را جمع ZWNJ؛ آوری کنند.

مردم تبریز در این کار دستگیر ما هستند و همکاری بیش از حد فرمانده نیروی انتظامی تبریز و دادستانی باعث شده ما برای چندمین سال ZWNJ؛ سال پیایی طبق آمار وزارت کشور، شهر بدون گدا باشیم.»

خیریه تبلیغاتش را گسترده کرده؛ تلویزیون، بنرهای تبلیغاتی سطح شهر و تبلیغات مجازی و همه اینها باعث شده نزدیک به ۹۰ ZWNJ؛ درصد مردم تبریز شماره تلفن ZWNJ؛ های جمع ZWNJ؛ آوری متکدیان را داشته باشند. او می‌ZWNJ؛ گوید فقط همین ZWNJ؛ ها نیست: «اوقات خود مردم هم به متکدیان پول نمی‌ZWNJ؛ دهند و باعث می‌ZWNJ؛ شوند آنها از این کار دست بکشند.»

موسسه حمایت از مستمندان براساس قراردادی که با نیروی انتظامی دارد، نیروهایی را آماده به کار دارد.

متکدیان که جمع ZWNJ؛ آوری می‌ZWNJ؛ کنند معمولا چند ساله ZWNJ؛ اند؟

معمولا میانسال هستند و بالای ۴۵ و ۵۰ سال.

بعد از جمع‌آوری آنها چه می‌کنید؟

آنها که واقعا توانایی تامین مخارج و شان را ندارند و به این کار دست زده‌اند، بلافاصله در بخش مددجویی پذیرش می‌شوند، به آنها مستمری و ارزاق می‌دهیم و دارو درمانی اگر نیاز داشته باشند. در عین‌حال برای عده‌ای که از اطراف استان و شهرهای دیگر به تبریز می‌آیند، بلافاصله بلیت می‌گیریم، خرج راه و شان را می‌دهیم و از ترمینال به شهرستان می‌فرستیم. عده‌ای را هم که متکدی حرفه‌ای و از شهرستان‌ها هستند، پس از یک بار تعهد دادن به مراکز قضائی معرفی می‌کنیم تا با آنها برخورد قانونی کنند.

شغلی هم به افراد داده می‌شود؟

بله، بعضی از آنها شغل و شان را از دست داده‌اند که به تکدی‌گری روی آورده‌اند. ما با آنها در حوزه تخصصی و شان همکاری می‌کنیم یا آنها را به کارگاه‌هایی که به شغل و شان وابسته است، معرفی و برای شان کاریابی می‌کنیم. عده‌ای هم هستند که مبلغ ناچیزی وام می‌خواهند، از طریق موسسه به آنها وام می‌دهیم و خودکفا می‌شوند.

این‌طور که مسئول امور پیشگیری و جمع‌آوری متکدیان موسسه خیریه حمایت از مستمندان شهر تبریز می‌گوید جز خیریه حمایت از مستمندان، هیچ موسسه‌ای در جمع‌آوری متکدیان تبریز فعالیت نمی‌کند.

پاوه، دومین شهر بی‌گدا

اتفاقی که در تبریز افتاده درحال تکثیر است. شهرپور و سال پیش عکسی از یک تابلو در پاوه منتشر شد که این شهر را به «عنوان دومین شهر بدون متکدی معرفی می‌کند». فعالیت‌های این خیریه در شهر تبریز باعث شده، خیریه‌های شهر پاوه هم به دنبال رفع مشکلات متکدیان شروع به فعالیت کنند. مسئول یکی از خیریه‌ها وقتی شنیده بود تبریزی‌ها از سال ۱۳۵۰ با اجرای چنین طرحی، تمام متکدیان را از سطح شهر جمع کرده‌اند، به تبریز سفر کرد و بعد از دو سه روز کسب تجربه، به پاوه بازگشت و از شهروندان و اداراتی چون نیروی انتظامی و شهرداری آغاز کرد تا پاوه دومین شهر بدون مستمند خیابانی در ایران باشد.

گداهایی که آمار را بالا بردند، وارداتی بودند

آمارهای این موسسه نشان می‌دهد بیشترین تعداد متکدیان که در سال‌های گذشته جمع‌آوری شده‌اند مربوط به سال‌های ۹۴ تا ۹۶ است؛ در مجموع ۱۵۸ نفر از گداهای پاکستانی از سطح شهر تبریز جمع‌آوری و تحویل اداره اتباع بیگانه داده شدند. در گزارش دیگری از سوی این موسسه گفته شده بود که در سال ۹۴ بیش از ۴۵ نفر از این گداهای پس از جمع‌آوری و فرستادن به ورامین تهران، دوباره به تبریز بازگشته بودند.

مسئول امور پیشگیری و جمع‌آوری متکدیان شهر تبریز خبر می‌دهد که از آذرماه سال پیش اصلا در شهر تبریز متکدی وارداتی وجود نداشته: «در ۷ ماه نخست سال گذشته، ۶ طرح جمع‌آوری داشتیم که در طول آن تمامی متکدیان پاکستانی را جمع‌آوری کردیم و با حکم دادستانی تحویل پلیس اتباع بیگانه دادیم. آنها نزدیک به ۲۰۰ نفر بودند و گزارش‌ها نشان می‌دهد که خودشان به صورت قاچاقی به تبریز آمده‌اند. عده‌ای در تبریز این افراد را راهنمایی می‌کردند و برای شان خانه می‌گرفتند که پلیس آنها را هم دستگیر کرد».

۲۴ اردیبهشت سال پیش مدیرکل امور اجتماعی استانداری آذربایجان شرقی خبر داده بود که ۴۰ متکدی تبعه خارجی در تبریز دستگیر شده‌اند. ۱۶ خرداد همان سال معاون موسسه حمایت از مستمندان تبریز هم گفت که ۲۶ بلوچ پاکستانی که به تکدی‌گری در سطح شهر تبریز مشغول بودند، به پلیس اتباع بیگانه تحویل داده شدند. اسفند سال گذشته مدیرعامل موسسه خیریه حمایت از مستمندان تبریز با اشاره به این‌که در طول ۱۱ ماه، یک‌هزار و ۵۵۹ متکدی از سطح شهر تبریز جمع‌آوری شده است، گفت: «از این تعداد تنها ۶۰ نفر نیازمند واقعی بودند».

به گفته اصمعی فروردین و اردیبهشت امسال در مقایسه با همین مدت در سال ۹۶ حدود ۷۰ تا ۷۵ درصد کاهش حضور متکدیان در شهر تبریز اتفاق افتاده است، به‌طوری‌که «یکی روز در میان، تنها یکی دو نفر متکدی در شهر پیدا می‌شود» و «هیچ گزارشی درخصوص دیده‌شدن متکدی داده نشد، روز پنجشنبه به دو نفر در این مورد رسیدگی شد و روز چهارشنبه هم گزارشی در این‌باره اتفاق نیفتاد».

این شهر گدا ندارد، اما نیازمند چرا

متکدیان را شاید نشود در شلوغی شهر دید، اما کجاست که آدم نیازمند نداشته باشد؟ مثل چند نفری که پیش عریضه‌نویس‌های رو و به‌رو می‌روند، روی دادگستری تبریز آمده‌اند و از سر نداری، به رئیس‌جمهوری نام می‌نویسند و امیدوارند که صدای شان شنیده شود.

عریضه‌نویسی که پشت ماشین تاپیش نشسته، دانه‌دانه روی حرف‌ها می‌کوبد و تکرار می‌کند: «پسری دارم به نام نوید، ۳۷ ساله، فوق‌دیپلم شیمی می‌باشد، ازدواج کرده است و فعلا بیکار می‌باشد...» او ۴۰ سال است که به این کار مشغول است و حالا می‌گوید که این روزها، مردم تبریز مشکلات مشترکی دارند: «آنها بیشتر مشکلات مالی دارند و کار می‌خواهند و وام».

مردی توی صف عریضه‌نویسی ایستاده که پس از ۵۲ سال قالیبافی، کارش را رها کرده، چون بیمه نشده است: «بعد از این همه کار، چهار سال بیمه‌ام کردند و گفتند سنت به بیمه‌کردن نمی‌خورد، برو پی کارت. یعنی بروم پی گداپی؟» دستان زمختش را می‌برد توی جیب کتش و رونوشت نامه‌های دیگری که فرستاده را نشان می‌دهد: «به استانداری، فرمانداری، امام‌جمعه و هیچ‌کس جواب نداد. کاری می‌کنند آدم جلوی همشهری‌های تبریز دست بلند کند به گدایی. این بار یک نامه تند نوشته‌ام به رئیس‌جمهوری و گفته‌ام که دو سال پیش پسر ۲۷ ساله‌ام از ناامیدی خودکشی کرد و زخم خانه و زندگی را ترک کرد و رفت. پسر از نداری این کار را کرد. رفته بود خط واحد برای مسافرخشی. یک روز آمد گریه و زاری کرد که این کار درآمد ندارد و وقتی برگشتم خانه دیدم خودش را دار زده».

حالا خودش مانده و خودش، دیگر حتی نمی‌تواند قالی‌بافی کند؛ آسم گرفته و دیسک کمر.

گزارش سالانه خیریه مستمندان تبریز

در گزارش سالانه خیریه مستمندان تبریز آمده که در سال ۱۳۹۶ این موسسه در مجموع هزینه‌های بالغ بر ۱۲۱ میلیارد و ۹۷ میلیون ریال داشته است که از میان مشروح جزئیاتی که در این‌باره داده شده جمع‌آوری متکدیان و کمک به توانمندسازی و اشتغال آنان به تعداد ۱۲۰۲ نفر با هزینه‌های بالغ بر ۱.۳۲۹.۱۷۵.۰۰۰ ریال، هزینه داشته است و افراد این‌سبیل (در راه ماندگان) با هزینه‌های بالغ بر ۶۲.۴۲۴.۰۰۰ ریال.

انتهای پیام/